

Kunnskapsdepartementet
Avdeling for høyere utdanning, forskning og internasjonalt arbeid
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Vår dato
29.09.2020

Saksbehandler
Andreas Høstmælingen

Deres referanse
20/1146

Deres dato
19.06.2020

Høring – Forslag til forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i barnevern og forslag til forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i barnevernsarbeid

Pilar - Kompetansetjenesten for psykisk helse og barnevern (tidligere RBUP Øst og Sør) omfatter virksomhetene Regionsenter for barn og unges psykiske helse, Helseregion Øst og Sør (RBUP), Regionalt ressursenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging – region Øst (RVTS Øst) og region Sør (RVTS Sør). Vi er en kompetansegivende organisasjon, som gjennom tjenestestøtte, forskning, undervisning og formidling arbeider for å støtte og bedre tjenestene i regionen. Vi takker for anledningen til å uttale oss.

Våre innspill baserer seg på vår erfaring med å produsere og gjennomføre ulike utdanninger innen relasjons- og endringsarbeid, og god kjennskap til barnevernsektorens arbeid gjennom lang klinisk erfaring og tett kontakt med tjenestene både gjennom tjenestestøtte, kurs- og forskningsvirksomhet, samt gjennom direkte kontakt med studentene i våre videreutdanninger.

Vi støtter i hovedsak departementets forslag til forskrift om retningslinje for masterutdanning i barnevern og forslag til forskrift om retningslinje for masterutdanning i barnevernsarbeid. Slik vi leser forslaget gir læringsmålene en grundig og akademisk kompetanse innenfor temaer som det i dag er behov for i barnevernsfeltet. Barnevern består av arbeid i familier med komplekse og sammensatte utfordringer, og det krever akademiske og analytiske ferdigheter. Juridisk kompetanse er også en spisskompetanse barnevernsansatte har behov for, og Pilar støtter departementets forslag om en nasjonal deleksamen i juss for begge utdanningene.

Pilar opplever at tverrfaglig og tverretatlig samarbeid ikke er tydeliggjort godt nok i høringsnotatet, og oppfordrer til å legge det til som et kompetanseområde. Mange rapporter de siste årene viser til at tverrfaglig og tverretatlig samarbeid er et gjentakende sviktområde i det offentlige hos barn og unge med sammensatte og komplekse livsutfordringer. Barnevernsfeltet får ofte et overordnet ansvar for dette arbeidet, og det kreves en spisskompetanse som få profesjonelle har i dag. Det krever systemarbeid, tett oppfølging, koordinering og tilrettelegging. Vi vurderer derfor at begge masterutdanningene bør legge til kompetanseområde tverrfaglig og tverretatlig samarbeid.

I forlengelse av forrige innspill om tverrfaglig og tverretatlig samarbeid, er vår erfaring at vektlegging av ulike kompetanseområder er nødvendig. Elisabeth Willhumsen (2016) deler tverrfaglig kompetanse opp i kjernekompetanse, felleskompetanse, spisskompetanse og overlappende kompetanse. Kjernekompetanse beskriver det særegne ved hver profesjon, og det som skiller den enkelte profesjon fra hverandre. For å dra veksler på hverandre i en

tverrprofesjonell tjeneste, må de ansatte ha en forståelse for egen kjernekompetanse. Barnevernsfeltet trenger tverrfaglig ansatte som tydelig forstår sin kjernekompetanse og kan anvende den bevisst i sitt arbeid. For at barnevernsansatte skal få en bevissthet og forståelse for sin kjernekompetanses styrker og svakheter anbefaler vi læringsmål som beskriver dette.

Høringsnotatets svakhet er at praksis ikke er forskriftsfestet. Vi vurderer en styrking av barnevernsfeltet krever gjennomgående og integrert praksis gjennom hele foreløpet i begge utdanningene. Med lang erfaring i å utdanne robuste terapeuter, er vår erfaring at utdanningen krever samtidighet i praksis og veiledning. For å utvikle ferdigheter i avansert relasjons- og endringsarbeid, som barnevernsarbeid ofte består av, kreves det øvelse og refleksjon. Noen av disse ferdighetene kan nås gjennom ferdighetstrening på studiestedet.

I barnevernsarbeid møter ansatte noen familier som gjennom generasjoner har opplevd å bli sviktet, og som har svært komplekse og sammensatte vansker samtidig som de har svært liten tillit til det offentlige. Å arbeide endring i disse familiene krever avanserte relasjons- og endringsarbeid, og det kan kun utvikles gjennom deltagelse i praksis og refleksjon over praksis. Vår erfaring er derfor at samtidighet i praksis, utdanning og veiledning er avgjørende for disse ferdighetene.

Over tid har det vært vist at kommunale barneverntjenester har høy turnover. For å sikre robuste barnevernsansatte som forblir i tjenestene, er det nødvendig å forberede studentene bedre på det de møter når de er ferdige med studiet – dette gjøres kun godt nok ved gjennomgående og integrert praksis. Vi anbefaler derfor en klinisk master der det akademiske og det kliniske prioriteres likt. Risikoen ved fokus på en akademisk master, er at kandidatene blir utdannet til forskningsfeltet og ikke til praksisfeltet. I høringsnotatet om forslag til endringer i barnevernloven - kompetanse i barnevern, argumenterer departementet for at veiledet førsteår kompenseres ved masterutdanning. Dette stiller vi oss kritiske til, og spesielt hvis praksis ikke bli forskriftsfestet som krav i begge utdanningene.

Vi støtter høringsnotatet krav om praksis før opptak for enkelte profesjoner i tverrfaglige master.

Med vennlig hilsen

Sign.

Arild Bjørndal
Direktør

Sign

Andreas Høstmælingen
Fagpolitisk direktør